

Cum Servius Sulpicius Galba et Aurēlius Cotta consules in senātu cotenderent uter adversus Viriāthum in Hispaniam mitterētur, magna inter patres conscriptos dissension erat, aliis pro Galbā et aliis pro Cottā dicentibus; solus P. Scipio Aemiliānus cum toto senātu dissensit: «Neutrum» inquit «mihi mitti placet, quia alter nihil habet, alteri nihil est satis». Nam Scipio Aemiliānus aequae malam imperii magistrā iudicābat inopiam atque avaritiam. Quā sententiā graviter et sine ullā malevolentīā dictā Scipio obtinuit, ut neuter in provinciam mitterētur.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν ο Σέρβιος Σουλπίκιος Γάλβας και ο Αυρήλιος Κόττας, οι ύπατοι, αντιδικούσαν στη Σύγκλητο για το ποιος από τους δύο θα στελνόταν στην Ισπανία εναντίον του Βιρίαθου, υπήρχε μεγάλη διαφωνία ανάμεσα στους Συγκλητικούς, καθώς άλλοι υποστήριζαν τον Γάλβα και άλλοι τον Κόττα· μόνος ο Πόπλιος Σκιπίωνας ο Αιμιλιανός διαφώνησε με ολόκληρη τη Σύγκλητο: «Κανένας από τους δυο», είπε, «δεν μου αρέσει να σταλεί, γιατί ο ένας δεν έχει τίποτα, (ενώ) για τον άλλο τίποτα δεν είναι αρκετό. Ο Σκιπίωνας ο Αιμιλιανός, δηλαδή, θεωρούσε εξίσου κακή σύμβουλο της εξουσίας τη φτώχεια όπως και την απληστία. Αφού διατύπωσε την πρότασή του αυτή με σοβαρότητα και χωρίς καμία κακοβουλία, ο Σκιπίωνας πέτυχε ώστε να μη σταλεί στην επαρχία κανένας από τους δύο.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Α' Κλίση Galba, -ae /Cotta, -ae Hispania, -ae magistra -ae inopia, -ae avaritia, -ae sententia, -ae malevolentia, -ae provincia, -ae Δ' Κλίση senatus -us, αρσενικό	Β' Κλίση Servius, -ii/-i /Sulpicius, -ii/-i Aurelius, -ii/-i /Viriathus, -i Aemilianus, -i imperium, -ii/-i Γ' Κλίση consul, -is, (αρσ.) pater, patris, (αρσ.) dissensio, -onis, (θηλ.) Scipio -onis, (αρσ.)	senatu: δοτική ενικού senatui / senatu ~ graviter < gravis, gravis, grave ~ conscriptos: επιθετική μετοχή, συνημμένη στο patres ~ dicentibus: αφαιρετική απόλυτη, αιτιολογική (ή χρονική) μετοχή ~ aliis [et] aliis: υποκείμενα στη μετοχή dicentibus, σε αφαιρετική ~ solus: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο P. Scipio Aemilianus ~ toto: κατηγορηματικός προσδιορισμός στο senatu ~ satis: κατηγορούμενο στο nihil μέσω του συνδετικού ρήματος est ~ alteri: δοτική προσωπική χαριστική (ή του κρίνοντος προσώπου) στο est / (ή το est satis είναι απρόσωπη έκφραση και το alteri είναι δοτική προσωπική στην απρόσωπη έκφραση) ~ dicta: χρονική (ή αιτιολογική) μετοχή ~ sententia: υποκείμενο στη μετοχή dicta ~ sine malevolentia: εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου
---	---	---

ΑΝΤΩΝΥΜΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

ΡΗΜΑΤΑ

uter, utra, utrum (γενική utrius, δοτική utri) alius, alia, aliud (γενική alius, δοτική alii) solus, -a, -um (γενική solius, δοτική soli) totus, -a, -um (γενική totius, δοτική toti) neuter, neutra, neutrum (neutrius/ neutri) alter, altera, alterum (alterius/ alteri) ullus, ulla, ullum (ullius /ulli)	1η Συζυγία iudico, iudicavi, iudicatum, iudicāre 2η συζυγία placere, placui, placitum, placēre habeo, habui, habitum, habēre obtineo, obtinui, obtentum, obtinēre	3η συζυγία contendo, contendi, contentum, contendēre mitto, misi, missum, mittēre conscribo, conscripsi, conscriptum, -ēre dico, dixi, dictum, dicēre 4η συζυγία dissentio, dissensi, dissensum, dissentire
---	---	---

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Cum Servius Sulpicius Galba et Aurelius Cotta consules in senatu contenderent:** χρονική με τον ιστ./διηγ. cum κτλ.
- uter adversus Viriathum in Hispaniam mitteretur:** δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο p. contenderent. Εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία uter, γιατί δηλώνει μερική άγνοια, και εκφέρεται με υποτακτική γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης. Συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού (mitteretur), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (άμεσα από το contenderent και έμμεσα από το erat της κύριας) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.
- «quia alter nihil habet»:** δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το placet. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο quia και εκφέρεται με οριστική (habet), γιατί εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία. Συγκεκριμένα εκφέρεται με οριστική ενεστώτα, γιατί αναφέρεται στο παρόν (σύγχρονο). **«alteri nihil est satis»:** δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση κτλ.
- atque avaritiam:** δευτερεύουσα ελλειπτική απλή παραβολική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως β' όρος σύγκρισης με α' όρο την κύρια πρόταση. Εισάγεται με τον σύνδεσμο atque, μετά από το επίρρημα ισότητας/ομοιότητας aequae της κύριας πρότασης, και εκφέρεται με οριστική, γιατί η σύγκριση αφορά δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι (ή θεωρούνται ως) αντικειμενική πραγματικότητα, χρόνου ενεστώτα, γιατί αναφέρεται στο παρόν (σύγχρονο).
- ut neuter in provinciam mitteretur:** δευτερεύουσα ουσιαστική συμπερασματική πρόταση που λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο ρήμα της κύριας obtinuit. Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ut (neuter), γιατί είναι αρνητική, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το συμπέρασμα είναι στη λατινική μια υποκειμενική πράξη ή κατάσταση. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (mitteretur), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (obtinuit) και αναφέρεται στο παρελθόν. Έχουμε ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, διότι το συμπέρασμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση).

id

ΜΑΘΗΜΑ 50

- *magistra* < *magister* < *magnus* ≈ μέγας: πρβλ. μάγιστρος (ανώτατο αξίωμα στην ύστερη ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο), μαέστρος, μάστορας, μαϊστρος
- *graviter* < *gravis* ≈ βαρύς (βαρύτητα, βαραίνω, επιβαρύνω, βαριόμοιρος, βαρυχειμωνιά)
- *malevolentia* < *male-volo* ≠ *benevolentia* < *bene-volo*: βούλομαι (βούληση, βουλευτικός)
- *solus*: πρβλ. σόλο
- *mitto* (σουπίνο *missum*): πρβλ. κομισάριος, μισιονάριος (ιεραπόστολος καθολικής εκκλησίας)
- *placet*: πρβλ. πλασέμπο (εικονικό φάρμακο που παράγει στον ασθενή την αυθυποβολή της βελτίωσης της κατάστασής του)
- *imperium*: πρβλ. ιμπεριαλισμός

- **teneo**: τείνω, τόνος, τένοντας, τάση, τανάλια

ΜΑΘΗΜΑ 50

Cum Servius Sulpicius Galba et Aurēlius Cotta consules in senātu cotenderent uter adversus Viriāthum in Hispaniam mitterētur, magna inter patres conscriptos dissension erat, aliis pro Galbā et aliis pro Cottā dicentibus; solus P. Scipio Aemiliānus cum toto senātu dissensit: «Neutrum» inquit «mihi mitti placet, quia alter nihil habet, alteri nihil est satis». Nam Scipio Aemiliānus aequae malam imperii magistrā iudicābat inopiam atque avaritiam. Quā sententiā graviter et sine ullā malevolentīā dictā Scipio obtinuit, ut neuter in provinciam mitterētur.

B2. Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις: αντίκα, μαέστρος, μπουνάτσα, τόνος (Obtineo= ob +teneo = πετυχαίνω) , βαρύς

Δ1.α. Να αναγνωρίσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις

β. uter adversus Viriāthum in Hispaniam mitterētur // ut neuter in provinciam mitterētur: να γράψετε το είδος της κάθε πρότασης και να δικαιολογήσετε την εισαγωγή τους

Δ2.α. Cum Servius Sulpicius Galba et Aurēlius Cotta consules in senātu cotenderent: να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχική φράση

β. aliis pro Galbā et aliis pro Cottā dicentibus: να μετατρέψετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα αιτιολογική πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους

γ. «Neutrum mihi mitti placet»: να εξαρτηθεί από τη φράση *Scipio Aemiliānus inquit*